

## מצות יישוב א"י

"זהורשتم... וישבתם"

זהורשتم את כל יושבי הארץ מפניכם ואברתם את כל משכיהם ואת כל צלמי מסכיהם תאכדו ואת כל במותם נשמרו. והורשتم את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה. והתנהלחם את הארץ בגבול למשפחתייכם... (ל, נ-ג)

ופירש רשי ז"ל: "זהורשتم אותה מיוושביה, ואזו וישבתם בה, תוכלו להתקיים בה, ואם לאו לא תוכלו להתקיים בה". כמובן, זהה הבטחה שיכללו להתקיים בא"י עיי' שירוישו אותה מיוושביה.

ולפי דברינו, הפסוק "זהורשتم... וישבתם" - הירושה היא מהמושבים שם, ועל זה הבטיחם שיתקימנו שם.

הרמב"ן (שם) חולק על רשי וסביר שפסוק זה אינו בוגדר הבטחה, אלא נאמרה כאן מצות עשה של יישוב א"י, וזה:

זהורשتم את הארץ וישבתם בה, כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה - על דעתך ומצות עשה היא, יצוה אותך שישבו בארץ ויירשו אותה כי הוא נהנה להם, ולא ימאסו בנחלה ה. ואלו יעלה על דעתך ללבת ולכבות ארץ שנער או ארץ אשר לו להן ולהתיישב שם, יעכרו על מצות ה.

ומה שהפליגו רכובתינו (מזכות קי ע"ב) במצוות היישבה בארץ ישראל ושאסור לצאת ממנה, ידונו כמורחת האשוה שאינה רצחה לעולה עם בעל לארץ ישראל, וכן האיש, בכך נצטוינו במצוות הוו, כי הכלוב הות היא מצות עשה. וחומר המצואה הוו בנסיבות ובטים: בואו ורשו את הארץ (רכרים א, ח).

אבל רשי פירש, זהורשتم את הארץ, וזהורשם אותה מיוושביה, או וישבתם בה, תוכלו להתקיים בה, ואם לאו לא תוכלו להתקיים בה, ומה שפירשנו הוא העיקר.

ה'אור החיים' ה'ק' סובר שפשטיה דקרה דייקא כרשי ולא כהרמב"ן, שהרי הפסוק אומר: "כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה", ולדעת הרמב"ן שהפסוק מדובר על מצות יישוב א"י היה לו לכחוכ "כי לכם נתתי את הארץ לשבת אותה" וכדו', כיוון שעיקר מצותה היא היישבה.

ԱՆՆԻ ԽԱ ԽՆԱ ՀՈՏԽԳ ԻՋԻ ԲԵՐԱ ԱԿՐԻ ԼԵՐԱՎԱԾՈ ԼԵԼԱ ԵՐԼԱԾՈ ԼԵԼԱ ԽԱ ՄԱՅԼԱ  
ԵԼԱ ԱՄԱ ՇԼԱ ԱԿՐԻ ՇԼԱ” ՊԱՐ ԱՀԱՅ ԱՄԱ ՀԱԼԱ ՎԵՐԱ ՀԵՎԱԾՈ  
ԽԱՅ ՍՈՐԱՎ ԵԼԱԾ, ԿՈԳԼ ՇԱԶ ՄԱ ԽԵ ԱՄԱ ՀԱ” ԼԻԿ ԿՈԳԼ ՊՈ: “ԱՌԱՎ  
ԵՎՀԿ ԱԿՐԻ ԱՎԱԼԱ ՎԱ ՄԱ ՄԱ ՄԱ ՋԱԾ ՀԵՎԴՈ” ԲՈՒԹ ԵԼԵՎԱԾ

ՀԵՎԾ ԽԱ ԲԵՐԱ ՅՈՒ ԽԱ ԱՄԱ ԱԿՐԻ ԱՎԱՎ Ի՛Վ ԹԵԼ Խ, ԽԳՈԼ ՀԵՎԱՎ ԱՎԱՎ ԱՎ  
ԱՎ ԵՎՀԿ ԽԱ ՄԱՅԼԱ ԼԵՎԾ ՀԱ” Ի ԵՎԱ ԹԵՆ ԵՎԼ ՇԼ ԱԼԵՎ ՄԱ ԽԳՈԼ  
ՄԱ ՅՈՒ ԽԳՈԼԱ ՀԵՎԾ ԽԱ ԲԵՐԱ ՅՈՒ ԽԳՈԼ ԽԱ ԱՎԱՎ ՎԱՎԱՎ - ՀԵՎ ԵԾՈ ԱՎԱ  
ԱՎԱՎ ՄԱՐՎԱ ԽՈՒ, ԷՎ ՄԼԵՎՈ” ՊԵՎԱԼ ԼԵԼ ԿՈԳԼ ԱՎ ԼԵՎ ՀՈՎԱ” ՎԱ

#### ԹԵՎԱՎ

ԼԵՎԱՎ ՀԱՄԱՎ, ԽՈՒ: ՎԱԵՎ ԽՈՒ ՎԱԼՆԳ ԹԵՎԿ ԵՎԼ ԵՎ ՎԵՎԱՎ  
ԱՎՐ ԼԵՎԱՎԱ ԽԵԼԱ ԵՐԼԱԾՈ ՊԼՆ ԼԵՎՆ ՄԻ: ԱՎԱՎ ՎԱԵՎ ԵՎ  
ՄԱՆ ՄԱՐ ՀԱՆԻ ՄԱՐԱ ՀԵՎԱՎ ԱՎԼ ԽՈՒ ԽՈՒ ՎԱԼՆԳ ԻՋԻ ԽԱ ԲԵՐԱՎ  
ԵՎ ԵՎԼ ԱՎ, ԱՎԱՎ ԵՎ ԱՎ, ԱՎԱՎ ԵՎ ԱՎ, ԱՎԱՎ ԱՎ, ԱՎ ԱՎ  
ԵՎԼ ԵՎԱՎ ԵՎԼԱՎ ԱՎԼ ԵՎԼ ՊԵԼ, (ԽԱ ԵՎ ՊԵԼ): ԱՎԱՎ ԵՎԼ, ԱՎԼ  
“Խ ԵՎ ՄԱ ԲԵՐԱ ԲԵՐԱ ՀԱՄԱՎ ԱՎԱՎ ԵՎ ԽԱ ԱՎԱՎ ԼԵՎԿ ԵՎԼ ԵՎԱՎ

#### ԳԼԵՎՎ” ԱՎԿ:

ԼԵՎԾ ՄԼԵՎՈ” ԿՈԳԼ ԱՎԱԼԱ (ՎԱՅԱՎ ՀԱՎ Ա) ԱՎԱՎ ԼԵՎԾ ԱՎՈԳԼ ՄԱՅԼԱ ԱՎ ՋԱԾ  
ՄԱՅ ԱՎ “ՀԱ ԱԽՈԼ ԵՎԱՎ ԱՎ ԵՎՀԿ ԱՎԱՎԱՎ” Ի՛Վ. Ե  
ԵՎ, ՊԵՎ ՀԵ ՀԵՎՈ” ԽԵԳ ԽԵ ԼԵԼ Մ ԵՎՀԿ ԵՐՃՈ ԱՎԱՎՎ” ԼԻՎ ԵՎ, ԱՎԱՎ ՅՈՒ ԽԱ  
ԱՎԼ ՎԵՎԾ ԵՎՀԿ ԱՎԱՎ ՎԱՎԱՎ ՄԱԿ ԱՎԱՎ ՎԱՎԱՎ ԷՎԼ (ՎԵՎԱՎ  
ԽԵԳ ՇԼԵՎ ՀԱ ԱՎԵՎ ԵՎ ԱՎԱՎ ԱՎԱՎ ՎԱՎԱՎ ՄԴ ԱՎ Մ ԳՎԱՎԱՎ ՅՈՒ ԳՎԱՎԱՎ ՅՈՒ ԽԱ  
ՎԱՎԱՎ ՄԴ.

ՄԱՅ ՄԵՎԵԳՈ - “ԱԽՈԼ ԵԽԼ ԱՎԱՎՎ” ՄԱՅԱՎ ՀԱ ԱՎ ԼԵՎՎ ՀԵՎԾ ԵՎ”  
ԽԱ ԱՎ ԱՎԱՎԱՎ ԵՎ” ԱՎԱՎ ԵՎ ՀԵՎԵԳՈ” ՊԵՎ ԵՎ ԵԽՈԼ ԸՎԵԳՈ (ԺՎ ԺՎ) ԷՎ  
ԼԵՎԱՎ ՄԱԿ ԱՎԱՎ ՎԱՎԱՎ” ԱՎԼԵԼ ԽԵՎ

- “ՀԱՄ ԱԼՍՈ ՄԱՅԱՎ ԵԽԼ ՎԱՎԱՎ ՀԱՎ ԱՎԱՎ ԳՎՈ” ԼԻՎ ԱԽՈԼ ԵՎԱՎ ԱՎ”  
ԵԽԼ ՎԱՎԱՎ ԵԽԼ ՎԱՎԱՎ ԱՎ ՄԱՅԱՎ ՎԼԵՎՈ” ԵՎԼԵՎ ՀԵՎԾ ԽԱ ԱՎԱՎ ՅՈՒ ԽԱ

“ԼԻՎ ԱԽՈԼ ԵՎԱՎ ԱՎ”

ԵԽԼ ՎԼԱՎ ԽԱՎ, ԼԻՎ ՀԱՎ ՀԵՎԵՎ” ԽԱՎ.

ԼԻՎ ԷՎ ՄԼԵՎՈ” ՊԵՎԱՎ ԼԵՎԾ ՀԱ ԱՎԱՎ ԵՎԼԱՎ” ԼԻՎ ՀԱՎ “Հ ՀԾՈ ՄԱՎ ԽԱ  
Խ ԱՎԱՎԱՎ ՎԱՎԱՎՎ”

- Մ ԱՎ ՄԱՅԱՎ ԲԿ ԿՎԱՎ” ԼԻՎ Մ ԱՎՀԿ ԱՎԱՎԱՎ” ՎԻՎԾ ՀԵՎԱՎ ԵՎ” Լ Ե  
ԽԵԳ ԳԵ, ԼԵՎ ԱՎԵՎ ԱՎԱՎ ԿՎՈԳԾ ՀԵՎԱՎ ԱՎԱՎ” ՀԵՎԱՎ ՄԱՎ ԽԱ ՎԱԽԼ ՀԾՈ ՎԼԱՎԱՎ

ԱՎԾ ԱՎԾ

ԱՎԱՎ ՅՈՒ ԽԱ

ՀԾՈ

זהה וירשתם אותה וישבתם בה ושמורתם לעשות את כל החוקים האלה, אמרו: ישיבת ארץ ישראל שקופה נגד כל המצאות שבתורה. מעשה רבינו אלעזר בן שמואל ורבי יוחנן הסנדרל שהיו הולכים לניצבים אצל רבי יהודה בן בתירה ללימוד ממוני תורה והגינו לצידן זכרו את ארץ ישראל זכו עיניהם ולגלו דמעותיהם וקרוו בגדייהם וקרוו את המקרא הזה וירשתם אותה וישבתם בה ושמורתם לעשות את כל החוקים האלה ואת המשפטים. אמרו: ישיבת ארץ ישראל שקופה נגד כל המצאות שבתורה, חזור ובאו להם לארץ ישראלי".

הרי לנו, שאחם חכמים חזור לא", והיינו משום שעדרין חיבים במצאות ישב א"י גם אחרי החורבן, ושפיר ישנה ראייה ממש בדברי הרמב"ן.\*

אך עדין צ"ב,adam באמת חזור לא"י לבסוף, מה בכו והורידו דמעות, והרי לכוארה בכל מצואה שיש אפשרות לחזור ולקיימה - עושים זאת, ולא מצינו עניין לבכות על אי קיום המצואה, ומה מיוחד במצאות ישב א"י. ואך שמצוות ישב א"י שקופה נגד כל המצאות, אף"ה מאיזה טעם הוצרכו להוריד דמעות כל שהיו יכולם לחזור ולקיים את המצואה, כמו שבאמת עשו לבסוף.

אלא שכי שדיקנו לעיל בדברי הרמב"ן, חלק מצאות ישב א"י הוא "שלא ימאסו בנחלת ה'", ככלומר, לא רק ליישב את הארץ אלא לחבר אותה ושלא למאס בה. לכן, אותם חנאים, כשהচירו שיצאו מאי, הוצרכו להראות עד כמה מחייבים הם את הארץ ולא מואסים בה, ומושא"ה קראו את בגדייהם והורידו דמעות.

### כיבוש א"י – רק ע"י קיום המצאות בה

ביאור יסוד מצואה זו נראה על פי דברי הרמב"ן בפרק אחורי מות (יח, כה). הרמב"ן שם ביאור את מעלה א"י משאר הארץ, כיוון שבה הש"ית משפיע את השפעה באופן ישיר, לא דרך מלאך, שר, או מоловות. מミילא א"י היא המקום שבו ניתן להתקוף בקרבה יתרה לקב"ה, ומושא"ה שם הוא עיקר מקום עשיית המצאות. והוסיף שם הרמב"ן בביאורו, וזה:

אמרו בתוספה דע"ז (פ"ח ח'ה), הרי הוא אומר (בראשית כה, כא) ושבתי בשלום אל בית אבי והוא ה' לי לאלקיים, ואומר לך לכם את ארץ כנען, כל זמן שהאתם בארץ כנען הייתו לכם לאלקיים, אין אתם בארץ כנען בכלל אין אני לכם לאלקיים, וכן הוא אומר (יהושע ה, י) כאשרם אלף חלוצי צבא עברו לפני ה', ואומר (והי"א ככ, יט) וככשנה הארץ לפניו השם ולפנוי עמו, וכי תעלה על דעתך שישראל מכובשין את הארץ לפניו המוקם, אלא כל זמן שאתה עליה כאילו היא מכובשת, הוא אינו עליה אינה מבושת.

\* וממצאי שהקשה כן על המגילות אסחר בספר פאת השלחן פרק א' אות י"ג.

ՀԵ ԱՅՆ ԹՎԵՐԸ ԱԿ ԱՌԱՋ ԵԵՎ ԽԳԼ' ԻՆ ՄԱ ՏԱՐԱԿԻ ԽՍ ԵԵՎԱՆ ԱՎԱՆԻ ԵԳՈՎՆ ԱԿ ԽԳԼ' ԻՆ ԱՌԱՋ ՄԱՅՈՎ ԵՎ ՀԱ

CECC LEI<sup>4</sup> NL AL CIRAL. CIR<sup>5</sup> CLU' CNR<sup>6</sup> UCN<sup>7</sup> ALI CIRLU (ICLN 'U' CL)  
LUN<sup>8</sup> LUN<sup>9</sup> CLD CNGCCL<sup>10</sup> ALUN CECILL<sup>11</sup> KUR NIUD IEN<sup>12</sup> LIL CECIL<sup>13</sup>

### תכלית היישבה בא"י – התקרובות אל הקב"ה

עתה מבנים אנו את דבריו הרמב"ן שחלק מהמצואה הוא שלא ימאס בנחלת ה', והן הן הדברים שביארנו, שמקור המצואה אינו רק עצם היישבה שם, אלא "כיבוש" הארץ שפירשו גilio שם אלוקים בא"י. וא"כ חלק מהמצואה הוא לחביב את א"י, כיוון שא"י היא מקום גילוי הנגوت הקב"ה בתוך העולם ובמה מתקדמים לקב"ה בקרובה מיוחדת. וכל זה شيء רק אם מחביבין ולא מואסים בנחלת ה'. וכל שמאס בנחלת ה' – אינו רואה בא"י מקום שמתקרים בו לקב"ה בלי מסן או הבדל, ויתכן שעוננו חמור אף יותר, שלא רק שאינו רואה בא"י את מעלהה, אלא שאינו מעוניין לזכות למלחת א"י שהוא הקירבה המיוחדת לה, וא"כ המאיסה בנחלת ה' יכולה בתוכה מאיסה עצם השיכנות שבין כלל-ישראל לאביהם שבשמיים, כי אינו חפץ בא"י שהיא המקומ לקיים של "זה יהיה ל Sangola מכל העמים כי לי כל הארץ".\*

והנה מובן שהישיבה בא"י עיקורה כדי שככל-ישראל יתקרבו אל הקב"ה, וכיוון שגם התכלית של א"י, שככל-ישראל ישבו בא"י וישמרו את מצוות ה', נחשב להם הרבר כאיו ירשו את הארץ ועדין ממשיכים בכיבושה – כיבוש של קדושת א"י. לפיה זה מובנים הפסוקים להפליא. מה שנאמר כי לנכמת המשיך את הארץ לרשות אותה" הכוונה משום שמקור המצואה היא להמשיך את הכיבוש של קדושת א"י, וא"כ מצוות ישב א"י אינה נגמרה בישיבה בא"י בלבד, אלא ש↙מירות המצאות בה נחשבת כאילו בני ישראל כובשים את א"י כל רגע ורגע. וכיון שזו היא חכלה מצות ישב א"י, כחוב שה' נתן את הארץ כדי "לרשת אותה" תמיד ע"י ישיבתם שם.

### היעיה מא"י – איסור כללִי על העם ולא על היחיד

ונראה עוד בדעת הרמב"ן, שהאיסור ליצאת מא"י לא קאי על כל יחיד, אלא זהו איסור כללי על האומה, וו"ל (כפר מסע שפ):

ואילו יעלה על דעתם ללקח ולכובש ארץ שנער או ארץ אשר וולtan  
ולהתישב שם, יעברו על מצות ה'.

ובספר המצאות הוסיף הרמב"ן, שלא רק אם הוולך לישב במקום אחר, אלא גם אם תישאר א"י שמה ביטל מצואה עשה. והדברים מובנים לפי דברינו, והיא שמצוות ישב א"י עניינה להמשיך את ירושת הארץ, ומשו"ה מבטל את המצואה כשהוולך לכובש ארץ אחרת לישב שם או כמשמאל את א"י שוממה, שאז יש במעשהיו משום ביטול של "ירושת הארץ". אבל כל יחיד ויחיד שיצא מא"י, לא ביטל בכך מצווה עשה מדאוריתיתא של ישב א"י, כיוון שיחיד אינו מבטל את ה"ירושתם".

\* ע"י רמב"ן בפרק יתו (יט, ה) בביאור הפסוק "כי לי כל הארץ".

մԵԼՈ ԱԺԵՄ և ԱԽԵԼ ՀԱՎԱՎ ՀՅԱ «ՃԱՎՆԵՐ»:  
ՁԵԼՆԵ՝ ԹԵՇԿ-ՀԵԼԽԳ ԻՆ ՀԱՎԱՎ ԶԵԼՍ Ա, ԹԵՇ ՄԱՋԱՎ ՀԱՎ ՄՅԱ «ՀԵԼԼ ԽՄ ԱԵԼԱ  
ՃԱՎՆԵՐ ԿԵԼՏՈ ԽԱՎԱՎ»  
ԼԵԼՈ ԽԵԼՍԱՎ ԽՄ ԸՆԱ, ԽԵԼԿ ԽԱԼ ԸՆԱ, ԽՄ ԽԵՎԱՎ ՀԱՎԱՎ ՀՅԱ  
ՀՄ ԶԵԼԿԱՎ, (ԽԵԼ ՀՄ Ա) ԹԵՄԸ ԱԼՃԵՆ, Ի:  
ԻՆ ՌԵՆ ՀԱՎԱԳ ԵԳԵ, ԱՄ ԽԵՎԱՎ ԽՄ ՊԵԼՏԱ ՄԱՋԱՎ ԵՎԼԿ, ԼԵԼՎԱՎ ԽՄ ԸՆԱՎ ԽԵՎԱՎ  
ՀԱՎՆ ՊԵԼՎԱՎԱՎ ԱԼՎԱՎ ՀԱՎՆԱՎ ԻՆ ՀԵԼԽԳ ՄԵ, ԱՎ ՀՅԱ «ՃԱՎՆԵՐ».  
ԹԿ «ԽԵՎԱՎ ՀՄ ԶԵԼԿԱՎ ԹԵՇ ՄԱՋԱՎ», ԻՆ ԹԵՄԸ ԱՄ ՀԱՎԱՎ ԻՆԱ ԹԵՎԵՆ  
ԼԵԼ, ԼԵԼՆԵ՝ ԹԵՄԸ ԶԵԼՍ ՀՄ ԱՄ ԸՆԱ ՄԵ, ԱՎ ԳԻ ՃԱՎՆԵՐ» ԼԵԼ ՄԻ ՄԵՋ  
ՄԱՎԱՎԱՎ ԹԿ ԲԵԼ ԱՄ ՀԱԽՈ ՋԵՋ ՄԱՋԱՎ».  
ԼԵԼՆԵԼ ԳՐ ՄԼԵԿ ԵԱԸՆՎ ՀՄ ԱՄ ՌԱՎԱՎ ՄԵԼ ԱԺԵՄ ՀԱՎՆԵՐ», ԼԵԼԿ

26 लोकान्तर

ՀՆԵԱՐ ՀՆԵԱԾ ՀՆԵԱԾ ԼԵՐԸՆ ԻՆ ՇՈՒՑ ԵԼ ԽՎԱՐ ԵԼ ՄԿԵԱԾ  
ՃԱԼ ԼԵՐԱՄ' ԹԵՇԱՅ ՇՆԱՄ ՄՆԼ ՆԱԼ ԵՒ ԼԽ-Ծ ԽԵԼ ԽԱՋԱԾ

ՀԵԿ ԸՆ ԱՎՃԱԼ ԼԵԼ ԱԼՔԵՎՈՒ ՏՈՂԻ ՎԱՏԱՎԱ (Թ) ԱՅ, ԱՆ:

WICHE ENNS - GEGEN WELCHEN GEGENSTAND

ବୁଦ୍ଧି କେତେ ହେଲେ ଏହା ଜୀବନପାଇଁ ଆମେ

ਚੰਨੀ ਕਰਾਈ ਲਾਗਿ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹੈ।

KLİT CELİLLÜ UNLU AŞKU LİSU ÇAĞIŞI AD CAGU ÇNLİ VALNS' ICI UNLU' KLİL ALUGGERI LELÜKL ÇEŞİLU UNLU ÇNLİ VALNS İANOİL ÇANU ÇİCİL' HESİYLÜ).

٦١٢

ଲେଖିଲୁ କାହାର ଲେଖିଲୁ କାହାର ଲେଖିଲୁ କାହାର

## שתי קדושות לא"י

והנה מצאתי חידוש גדול בעניין קדושת א"י בספר "כפתור ופרח" (פרק י), ולפי דברינו בדברי הרמב"ן הדברים מאירים, זו"ל:

הרי שקדושת הארץ ומעלהה היא משעת נתינתה אל האבות הקדושים, לא משעת הכבוש לחוז. וכן כתוב (בראשית מ, ט) מארץ העברים, וכן (שם טו, כא) והשיב אחכם אל ארץ אבותיכם, שם עברים אין על שם עבר הנهر שהוא פרת, אלא על שם בן שם, כאמור רבי אברהם בן עירא (שמות כא, ב).

עוד כתוב (בראשית כנ, יט) וכורין פרשת מערת המכפלה שקנה אברהם ע"ה, להודיע מעלה ארץ ישראל על כל הארץ לחזים ולמהים. וכי ייקן את תלקת השדה כתוב (שם לג, ט), והופיר זה הכתוב להודיע כי מעלה גוליה יש לארץ ישראל, ומיש שילן בחזקתו הוא חלק העולם הבא.

וכן (שם ג, כד) עולה אחכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב. וכן במעמד בין הכתירים (שם ט, ז) ביום ההוא ברית ה' אה אברהם בricht לאמור לזרע נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנهر הנזרול נחר פרת. ומאותה שעה וכבה בה אברהם אבינו ע"ה לכל זרעו, שהרי באתו מעמד הנורא אמר לו בשם יתריך ירושה כי גור יהיה ורעד הארץ לא להם וגוי ודור רביעי ישבו הנה. אם כן בעורם בעינוי ובכבדות אוחם ארבע מאות שנה, ואת הארץ כלומר ארץ האמוריה היא שליהם, הארץ מצרים לא להם. ועל המרגלים כתוב (גמבר יג, כא) ויעלו יתחו את הארץ מדבר צין עד רחוב לבא חמת, ויעלו בנגב ויבוא עד חברון. וכן מה ששנינו מסכת בכא מציעא פרק השואל (ק"א, א) שדה אבותיו, פירשו המפרשים ז"ל שדה של ארץ ישראל שהיה של אברהם יצחק יעקב שהיו אבותיו, וכן הביאו ספר התמונה ז"ל בhalbתוין.

האמנם חיבור מתניתה הוא משעת כיבוש לכה, ולזה היה ריב בין רועי לוט ואברהם שהיה אומרים נתנה הארץ לאברהם ואין לו יורש אלא לוט ואין זה גול, והכתוב אומר (בראשית יג, ז) והכנען או בארץ, לא וכבה בה אברהם ערין, כמו שכותב רשי ז"ל. אבל למצאות שאינן תלויות בארץ גופה כתנובה השדרה יש לה קדושה מאו, ולזה אמרו שלא נאמר לו ואעשרות גוי גROL כי אם בארץ ישראל. וכן מהיות ההוא נקרא פרת נهر גROL ולא נקרא גROL אלא מושם ארץ ישראל וככלעליל, ואין כאן טעם כתוב קרא לעתיד.

כלומר, ישנה קדושה לארץ לענייןמצוות התלויות בארץ, וקדושה זו חלה רק בעת שנכבשה א"י. אבל ישנה קדושה נוספת לעניין כל המצוות שהיא אינה תלויות בכבוש, אלא חלה היא מכח ההבטחה לאבות הקדושים, ולא יצאה הארץ מקדושה זו אפילו בעת חורבנה.

ԱՅՆ ԿԱՐՈՒ ՀՆԵԱԿԱ ՀՆԵԱԾ ՀՐԱՎԴ ԼԳԱՋԵ,, ԼԵ,,Հ-  
ՄԱ ՏԵ Ի ՊԵՏԱ

Ա, ԽԵՆՈ Ա, ԱԼԻ ԽԳՎԱՐ ԿԸՀԿ ՀՅՈ ՇԵՋՈ ԽՍ ԽՄ ԵԿ ԼԻՇ ԼԻՇ ԹԵՋԱՌ  
ԵՋՎԱԼՆ ԹԿ ԱԳԼ ԼԵԽԱ ՀՈՒ ԽՄ ԵՐԱՌ ԿԸՀ ԵԿ ԵԿ ԵԿ ԹԵՋԱՌ ԹՈ ԽՍ ԱՌԱՍ  
ԼԵՋԱՎՎ ՄԱՋԱՎ ԵԿ ԽԳՎԱՐ ՇԵՋԵՌ ՇԵՋԱՎ ՄԱՋԱՎ ԹԿ ՀՐԱՎՎ ՄԱՋԱՎ  
ԹԼ ԽԼ ՇԵՋԱՎ ՄԱՋԱՎ ԺԵՋԱՎ ԺԵՋԱՎ

«ԱՐԵՎ ԱՎԱՐ Խ» ԿՐՁՔ ՎԱՐԱՆ ԵԼ ԱՎԵ» Ա ՃԵՎԱ ԽԼԵԼ ՀԵՇԵԼ ԵԱՅԵԼ՝ ԿՅ ԼԼ  
«ՄԵՒ» Խ Ը Ը ԱԼԻՎ ՎԱՐԱՆ ԿՐԵԼ «ԱԼ Խ»՝ ԼԱՎԵԼ ՀԵ, ԱՄ ՄԵԽԱՆ ԹԱԲԱՆ «ԱԼ  
ԼԵՋԵԼՄԱՆ ԿՐԵԼ ՃԵՎԱ ՀԵՇԵԼ Խ»:

ՏԵՇ ՊԵՆ ԱՎԱՐ ԵԾԿԻ Խ... ԱՎԱՐՈՒ ԲՈՒ ՏԵԴ ԵԾԿ' ԽԾԿ ԲԼԱ ՏԵՎԱՐ ԵՎԱՐՈՒ ԼԽՈՒՄ ԵԾԿ' ԼԵՎԱՐ ԵԾԳՄ ԱՅ ՋԵՎԱՐ ՀՐԵԴ ՀԵՏ Խ... ԼԵՎԱՐ ԲԸ ՔԵԼԽՆ ՊԵԽԱԼ ԹԵ ԼԵՎՈ ԵՎԵԼԱՄ Խ... ՄՑԱՐ ԺԼԱՐ ՀՐԵԴ ԱՎԱՐՈՒ ՂԵՎՈՒՄ ԼԵ,

କେବଳପାଦ ହାତ କରିବାକୁ ପାରନ୍ତି

LUN NGEN LNUCL, CILMUL NGURU V A QUD INAG, C N, A CUCUL UNA RICULL  
UN, TCH O, S GN CILMUL GANL SCIN GANL ULLELIP LERDILLIP' UGEN AGUL'

ԱՐԵՎԱՏՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

CALX.